
Kyrkomötet
Motion 2012:29
av Bertil Olsson och Lennart Sacrédeus

Ersätt Lag om Svenska kyrkan med ett ömsesidigt avtal, ett ”konkordat”

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att inleda överläggning med regeringen om att Lag om Svenska kyrkan ersätts av ett avtal ”konkordat” mellan Svenska staten och Svenska kyrkan.

Motivering

Kritiker av Lag om Svenska kyrkan ser den som i grunden odemokratisk eftersom lagen på ett otillbörligt sätt anses ge Svenska kyrkan en privilegierad ställning visavi andra samfund.

Andra menar att lagens existens möjligen kan motiveras som ett övergångsarrangemang, samtidigt som det kan konstateras att nu har så lång tid gått efter skiljandet från staten att lagen utan vidare inte bara kan, utan bör upphöra att gälla.

Det kritikerna av lagen sällan uppmärksammar är att den faktiskt inte ger Svenska kyrkan den ekonomiska trygghet, som säkerligen många räknade med.

I allt fler frågor måste Svenska kyrkan regelbundet förhandla med regeringen om framtida lösningar.

Den kyrkoantikvariska ersättningen kommer knappast, med nuvarande omfattning, att vara tillräcklig om Svenska kyrkan långsiktigt ska kunna orka ta det kulturhistoriska ansvaret för alla kyrkobyggnader.

Olika propåer om enhetliga begravningsavgifter förändrar förutsättningarna för Svenska kyrkans egen organisation och församlingsbegreppet. En folkbokföringsreform aviseras (att ta bort församling/socken som registerenhet) som försvårar för Svenska kyrkan att själva besluta om sin indelning och organisation.

I kyrkostyrelsens skrivelse *Strukturer i Svenska kyrkan*, så utmönstras begreppet ”kyrkliga samfälligheter”, och pastorat blir enda reglerade samverkansform mellan församlingar. Ändå finns det en paragraf i kyrkoordningen som säger att pastoratet utgör en kyrklig samfällighet, dvs. en direkt motsägelse.

Varför? Jo, i Lag om Svenska kyrkan står det att Svenska kyrkan är indelad i församlingar och att dessa kan samverka i kyrkliga samfälligheter. Staten har alltså bundit upp Svenska kyrkans organisation i begrepp, som vi inte själva längre vill använda oss av.

Säkerligen kommer detta att innebära att pastoraten fortfarande kommer att vara registrerade som kyrkliga samfälligheter, då Kammarkollegiet och Skatteverket måste följa lagen, men de är inte bundna till kyrkoordningen. I och med att de

dubbla begreppen blir kvar försvåras förståelsen av Svenska kyrkans organisation.

Inga av dessa frågor är skyddade genom Lag om Svenska kyrkan. Statsmakten har tolkningsföreträde, och kan genom ensidiga beslut förändra förutsättningarna för Svenska kyrkan utan att det finns ett delat beslutsansvar.

Svenska kyrkan skulle få bättre förutsättningar om det istället slöts juridiskt bindande avtal, antingen tillsvidare eller med längre bindningstid, och där förändringar i avtalet bara kan ske ömsesidigt.

Om dessa avtal slöts nu, när Svenska kyrkan fortfarande omfattar folkflertalet, skulle villkoren säkerligen bli betydligt mer gynnsamma än om ett par årtionden, när antalet medlemmar i Svenska kyrkan, med nuvarande utveckling, kan befaras vara betydligt lägre.

Ett ”konkordat”, baserad på båda parter delaktighet, kan ses som en mer modern och framtidsinriktad modell än nuvarande ordning med lag och ensidiga statliga beslut.

Lammhult och Mora den 17 juli 2012

Bertil Olsson (KR)

Lennart Sacrédeus (KR)